

[Willesen.]

de paagældende ønskede at nyde Spiritus paa offentlige Udskænkingssteder. Noget i den Retning kunde man maaske tænke sig.

Den rette Vej fremad for Afholdsbevægelsen er altsaa efter vor Opfattelse en Ansvarslovgivning, en Lovgivning, der i høj Grad forøger Ansvaret, og for umyndiges Vedkommende ogsaa en Lovgivning, der giver øget Beskyttelse. Men i øvrigt maa i det store og hele Kongevejen for Afholdsbevægelsen være Oplysningsarbejde og den personlige moralske Appel.

Jeg vil gerne fremhæve et Amt, som har været omtalt flere Gange, og som paa mere end een Maade har spillet en Rolle under denne Debat. Dette Amt danner et Eksempel paa, at aandelige Bevægelser i det lange Løb har vist sig at være udslag-givende med Hensyn til Befolkningens Ædruelighedsstandpunkt. Det Amt, jeg tænker paa, er Ringkøbing Amt. Det har jeg en Del Kendskab til, da jeg selv stammer derfra.

Befolkningen i Ringkøbing Amt er i høj Grad præget af to stærke aandelige Bevægelser, dels Indre Mission, dels Grundtvigianismen. Det har præget Befolkningens Moral, Ædruelighedssyn og Livsvaner i høj Grad, og det er disse aandelige Bevægelser, der mere end noget andet har bidraget til, at dette Amt paa Ædruelighedsomraadet staar saa højt, som det gør, i Forhold til andre Amter. Det er de aandelige Kræfter, der bliver de afgørende i dette som i alle andre Spørgsmaal af personlig Karakter — jeg kan ikke se rettere end, at vi netop her har et Eksempel derpaa.

Vi maa altsaa gaa imod dette Lovforslag, dels fordi det efter vor Opfattelse betegner et Misbrug af det, man kalder Selvstyre, dels fordi det er et Overgreb fra Fler-tallets Side, og dels fordi det efter vor Opfattelse vil virke ganske imod sin Hensigt.

Orla-Jensen: Naar der fremsættes et Lovforslag af saa ekstraordinær Karakter som det foreliggende, et Lovforslag, som betyder et groft Indgreb i den personlige Frihed, og som nødvendiggør, at man paa-byrder Befolkningen store nye Skatter til Erstatning for Spiritusafgiften, skulde man tro, at der maatte være noget meget alvorligt paa Færde, at Danmark var ved at blive et Sodoma og Gomorra. Og saa ligger Forholdet jo saaledes, at den danske Befolkning er en af de ædrueligste i Verden, ja, hvis vi tager Hensyn til vort barske Klima, maaske den mest ædruelige. Alkohol er jo det Stof, der hurtigst tilfører Organismen

Varme, og intet restituerer derfor saa hurtigt efter svære Strabadser, eller efter at man har været udsat for haard Kulde, som en Snaps eller en varm Toddy. Ved Bedømmelsen af et Lands Alkoholforbrug er det derfor ganske forkert at se bort fra de klimatiske Forhold — maaske et Forbud i Troperne vilde være adskilligt mere berettiget end et Forbud under vore klimatiske Forhold.

At Alkohol ved Siden af at hjælpe Organismen til at genvinde sin fysiske Kraft ogsaa hæver den aandelige Depression, der følger med Træthedsfornemmelsen, er en yderligere Fordel derved. Jeg mener, at i vort barske Klima vil et ringe Forbrug af Spiritus til Tider kun være anbefalelsesværdigt. Jeg ved meget vel, at Spiritus ikke virker arbejdsfremmende, og Nydelsen deraf hører derfor kun Fyrastenen til. For stærkt forkomne Personer, der f. Eks. har drevet om i en Baad eller paa en Isflage i flere Dage uden at have faaet hverken vaadt eller tørt, kan det være Livet om at gøre at faa Spiritus saa hurtigt som muligt, og det vilde derfor være meget uheldigt, om Fiskerhjem ikke havde nogenlunde let Adgang til Spiritus.

Hvis man virkelig skal skride til Skoleundervisning i Alkoholspørgsmaal, maa jeg forlange, at det bliver et objektivt, videnskabeligt Standpunkt, der doceres, der lige saavel fremhæver Alkoholens gode Virkninger som den Fare, et Misbrug kan forarsage. Men for øvrigt mener jeg, at Alkoholspørgsmaalet kun er en meget lille Specialitet indenfor Hygiejnen og derfor med Rette falder ind under dette Fag, et Fag, som jeg med Glæde ser gjort til Hovedfag, ogsaa i Landsbyskolerne.

Hvad Misbrug af Alkohol angaar, har vi her i Danmark, bortset fra de unge Mennesker, der skal lære, hvad de kan taale, og maaske ogsaa til Tider ønsker at imponere deres Kammerater med, hvad de indbilder sig at kunne taale, selvfølgelig ogsaa et Antal mer eller mindre farlige Drankere, ligesom vi har og til Stadighed vil have et vist Antal mer eller mindre farlige Forbrydere, der i ikke mindre Grad end Drankerne er en Ulykke for Samfundet og ganske særlig for deres paarørende. Der er stort aandeligt Slægtskab mellem disse to Grupper af Individider, idet deres Fejl i de allerfleste Tilfælde kan henføres til Begrebet Karakter-svaghed; men for at begrænse Forbrydelserne vilde dog vel ingen fremkomme med et Lovforslag, hvorefter hele Befolkningen skulde kontrolleres, som om vi var Forbrydere, og det er faktisk det, det foreliggende Lovforslag gaar ud paa; man ønsker os alle